

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2220/2021
12.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Стanoјevић, председника већа, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Биљанић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради измене одлуке о ренти, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 706/20 од 25.11.2020. године, у седници од 12.08.2021. године, донео је

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 706/20 од 25.11.2020. године, у ставу другом и трећем изреке тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Крушевцу П 904/19 од 12.11.2019. године у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у укупном износу од 235.423,71 динар са законском затезном каматом почев од 12.11.2019. године као дана првостепеног пресуђења па до исплате, као и у ставу трећем изреке првостепена пресуда о трошковима парничног поступка.

У преосталом делу, ревизија тужиоца одбија се као неоснована.

Тужена се обавезује да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 84.540,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П 904/19 од 12.11.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена је обавезана да му на име накнаде материјалне штете због изостале зараде за период од 01.02.2018. године до 31.08.2019. године исплати појединачне месечне износе наведене изреком са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, укупно 235.423,71 динар. Ставом другим изреке измене је правноснажна пресуда Основног суда у Крушевцу П 102/14 од 21.04.2016. године у ставу трећем изреке, тако што је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде материјалне штете у облику ренте исплаћује износ од 18.063,58 динара сваког 01. до 20. у месецу за претходни месец са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, почев од 01.09.2019. године па убудуће док за то постоје законски услови. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 257.165,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 706/20 од 25.11.2020. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавеже тужена да му накнади материјалну штету због изостале зараде за период од 01.02.2018. године до 31.08.2019. године у појединачним месечним износима наведеним изреком са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 155.680,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против другостепене пресуде у преиначујућем делу, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилоцу је признато право на накнаду материјалне штете у виду ренте прсудом Првог основног суда у Београду П 7788/10 од 29.12.2011. године и тужена је обавезана да му плаћа месечни износ од 2.068,32 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године па убудуће док за то постоје законски услови. Пресудом Основног суда у Крушевцу П 102/14 од 21.04.2016. године измене је претходна пресуда због измене околности, па је висина ренте увећана на месечни износ од 5.358,88 динара почев од 01.10.2011. године па убудуће. У овој парници тужилац је тражио накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде и ради увећања износа на име ренте, из разлога што је дошло до знатног повећања зараде коју би тужилац примао да није отишао у инвалидску пензију. Из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је тужилац у моменту престанка професионалне војне службе у Војсци Србије дана 04.08.2008. године имао чин мајора, да би зарада тужиоца на дан вештачења 01.09.2019. године износила 79.332,53 динара, да је примао инвалидску пензију у износу од 61.268,95 динара, и да разлика ренте која тужиоцу припада и ренте која му је исплаћена за период од 01.02.2018. године као дана подношења тужбе до 31.08.2019. године износи 235.423,71 динар.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је ставом првим изреке тужиоцу досудио накнаду материјалне штете због изостале зараде за период од 01.02.2018. године до 31.08.2019. године, и то у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког месечног износа до исплате, на основу чл. 181. став 1. и 2., 189. став 1. и 3. и 195. став 2. ЗОО.

Побијаним делом другостепене пресуде првостепена пресуда је у овом делу преиначена и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован. По оцени другостепеног суда, изгубљена зарада представља штету коју је оштећени претрпео од момента

окончања лечења па до момента доношења судске одлуке, и све до тог тренутка она нема облик ренте већ једнократног износа, односно јединствене суме чији је обим познат у тренутку одлучивања о тужбеном захтеву. Доспеле износе обвезник накнаде штете је дужан платити одједном као јединствену суму која покрива сву проузроковану штету за протекло време, а тужилац накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде није определио у једнократном новчаном износу до дана пресуђења, па је зато његов тужбени захтев у овом делу одбијен као неоснован.

С обзиром на наведено, основано се ревизијом тужиоца истиче да је у побијаном делу другостепене пресуде погрешно примењено материјално право.

Према члану 195. став 2. ЗОО, ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду, или су му потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за ту штету. Ова законска одредба односи се како на накнаду штете у виду изгубљене зараде која се до пресуђења исказује у укупном износу, тако и на будућу накнаду штете у виду месечне ренте, која се досуђује од дана пресуђења за будуће.

Правilan је став другостепеног суда у погледу доспеле накнаде у једнократном износу до пресуђења. Међутим, овај износ је могуће досудити у оквиру постављеног тужбеног захтева за исплату те накнаде у месечним износима, чији се укупни износ добија сабирањем месечних износа наведених у тужбеном захтеву. Зато је побијана другостепена пресуда у овом делу преиначена тако што је тужиоцу досуђен укупни износ накнаде штете због изгубљене зараде од дана подношења тужбе до првостепеног пресуђења, који износи 235.423,71 динар, применом чл. 188. и 195. ЗОО.

Ревизија тужиоца неоснована је у делу који се односи на исплату законске затезне камате од доспелости сваког појединачног износа на име накнаде штете до исплате, с обзиром да тужиоцу законска затезна камата припада на укупни износ накнаде чији је обим познат у тренутку првостепеног пресуђења, у смислу члана 277. ЗОО.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу чл. 414. став 1. и 416. став 1. ЗПП.

Тужиоцу су досуђени ревизијски трошкови на име састава ревизије, таксе за ревизију и ревизијску одлуку, у складу са Таксеном тарифом из Закона о судским таксама и Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић